

Pracovná skupina pre priame platby a greening, 28. marec 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predseda Udo Hemmerling (DE)

SPP po roku 2020: Nová zelená architektúra, prezentácia Pierra Bascoua (DG AGRI) ***Green architecture of the future CAP and combinations of various policy interventions***

Zelená architektúra je jednou z kľúčových priorít EK, snahou je podpora poľnohospodárov k plneniu environmentálnych a klimatických cieľov spôsobom, ktorý bude v súlade s európskymi politikami. Na to je určený nový model politiky, ktorý je zameraný na výsledky a vlastné uskutočňovanie politiky. Každý národný strategický plán bude musieť zohľadniť SWOT analýzu a v nej stanovené ciele. V strategických plánoch SPP budú naplánované a najneskôr v ročných správach hlásené spoločné ukazovatele výstupu a výsledku.

Nová podmienenosť obsahuje nové elementy, ktorými sú ochrana mokradí a rašelinísk, zohľadnenie smernice o vode, smernice o udržateľnom používaní pesticídov a použitie nástroja na udržateľnosť poľnohospodárskych podnikov v oblasti živín.

Čo sa týka ekoschému I. piliera, nová schéma je povinná pre členské štáty, ale nepovinná pre poľnohospodárov. Členské štáty majú flexibilitu v rámci obsahu ekoschému a ich preplácania. Ďalšie podpory sú umožnené v rámci II. piliera, napr. platby na kompenzáciu obmedzení, inovácie, atď.

Diskusia: Komisia bude zohľadňovať mieru ambícií naplňovania cieľov EÚ a za týmto účelom bude schvaľovať strategické plány SPP. Rovnako na základe špecifických potrieb daného štátu sa každý štát rozhodne, akú výšku podpory plnenia určitých opatrení podporí. Na otázku využitia nevyčerpaných fondov alokovaných na plnenie ekoschému zástupca Komisie odpovedal, že členské štáty budú obhajovať finančné obálky na jednotlivé opatrenia a pokiaľ z priebehu implementácie strategického plánu bude zrejmé, že opatrenie nie je dostatočne implementované, bude celková obálka členského štátu krátená. V prípade prílišnej ambicióznosti členského štátu bude už vo fáze rokovania Komisia apelovať na vyvázenejší prístup, tým pádom by sa úpravy počas uskutočňovania plánu nemali riešiť. Za špecifické podmienky na striedanie plodín a ďalších GAEC budú zodpovedné členské štáty, pre Komisiu je podstatné, či dochádza k zlepšovaniu napr. kvality pôdy. Poľnohospodári s ekologickou formou výroby zatiaľ nie sú z podmienenosti vyňatí, špecificky môžu byť podporení napr. transferom časti obálky z I. do II. piliera.

Dotazník Copa a Cogeca k novému modelu politiky a zelenej architektúre

Sekretariát zverejnil výsledky dotazníku formou prezentácie. Dotazník sa začal 15. januára 2019, odpovedalo naň 21 organizácií zo 17 členských štátov (PT, ES, IT, BE, NL, DE, CZ, SK, HU, AT, HR, FI, DK, SE, LT, LV) a sledoval zapojenie organizácií do príprav SWOT analýz a strategických plánov.

Diskusia: ES vyjadrilo obavy, aby podpora na základné príjmy poľnohospodárov nebola vyplácaná mimo poľnohospodárskej komunity. V DE sa diskutuje, či poľnohospodári budú musieť súčasne s klimaticko-ekologickým programom, ktoré majú aj iné členské štáty už naplno rozvinuté, plniť aj ekoschémy. NL má obavy o rýchlosť procesu príprav strategických plánov, v LV je problémom nedostatok údajov a tým spomalenie príprav SWOT analýzy, v DK sa snažia o maximálne

zjednodušenie pre poľnohospodárov.

Konzultácie Copa a Cogeca k indikátorom ako novým súčasťam nového rámca výkonnosti a hodnotenia

Prezentácia sekretariátu sa týkala hlavných záverov europoslancu Michela Dantina (EPP, FR) k návrhu nového výkonnostného rámca SPP, napr.: nejde o zjednodušenie pre príjemcov ani poľnohospodárov, systém založený na výstupných ukazovateľoch a ukazovateľoch výsledku nepredstavujú systém reprezentujúci skutočné výsledky, obavy zo straty spoločnej politiky a pozastavenia platieb.

Copa a Cogeca návrh Komisie založený na výsledkoch podporujú, ale za predpokladu, že pre poľnohospodárov bude predstavovať skutočné zjednodušenie a bude v súlade so zásadou spoločnej politiky.

Nariadenie o niektorých pravidlách pre priame platby a podpory vidieka v 2019 a 2020

Návrh nariadenia (správa bola prerokovaná a prijatá vo výbore AGRI dňa 7. januára 2019) rozširuje možnosť využitia technickej podpory na akcie súvisiace s prípravou budúcej SPP, umožňuje flexibilitu medzi piliermi v roku 2020 a prevod prostriedkov získaných zo zníženia priamych platieb do rozvoja vidieka.

Prezentácia zvláštnej správy EDA (31/2018) o dobrých životných podmienkach zvierat v EÚ

Táto zvláštna správa Dvora audítorov publikovaná v novembri 2018 poukazuje na štandardy EÚ ako na jedny z najprísnejších noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na svete, pričom veľa členských štátov prijalo ešte svoje národné a prísnejšie štandardy. Parlament vo februári prijal rezolúciu, v ktorej požaduje lepšie presadzovanie súčasných pravidiel a potrestanie ich nedodržavania.

Podľa NL je problém s narastajúcimi nákladmi a je nutné zamerať sa aj na ekonomickú návratnosť opatrenia, ktoré je ostro sledované verejnosťou.

Príprava pozičného dokumentu Copa a Cogeca o klimatickej zmene

Copa a Cogeca počas februárových prezidií prijali všeobecnú pozíciu ku klimatickej zmene, na ňu budú nadväzovať sektorové príspevky, ktoré pripravujú jednotlivé pracovné skupiny.

Téma je dôležitá najmä pre DK, NL a IE. V IE okrem poľnohospodárstva neexistuje prakticky žiaden iný priemysel, ktorý by produkoval emisie skleníkových plynov.

Výkonnostný rámec a spôsobilosť výdajov, prezentácia Rudolfa Moegeleho (DG AGRI)

V Parlamente sa aktuálne rokuje o novom modeli výkonnostného rámca SPP. Mnoho diskusií sa vedie o formulácii ukazovateľov, pozmeňovací návrh europoslancu Dantina požaduje návrat k súčasnej schéme. V súčasnosti sa audit uskutočňuje „z Bruselu“, v prípade nesúladu je postup Komisie striktný – finančný postih. V navrhovanom systéme je snaha o ešte väčšie prepojenie aktivít Komisie a členského štátu tak, aby sa zaistilo skutočné dosahovanie reálnych výsledkov. Diskusia: DK považuje nový systém za značne slobodný, ale čo ak by sa z dlhodobého hľadiska nedarilo dosahovať stanovené ciele? Podľa ES zas systém celkom nezohľadňuje poľnohospodárske družstvá a AT sa zaujíma o rolu Dvora audítorov v novom modeli. GR sa pýta na inštitúciu, ktorá bude mať právomoc posudzovať spory a sekretariát sa zaujíma, aký najhorší možný scenár môže nastať, ak členský štát nebude správne plniť ciele.

Podľa EK bude vykonávanie cieľov merané na národnej úrovni na základe stanovených ukazovateľov, v prípade problémov bude treba zistiť dôvody nenaplnenia cieľov (možnosť príliš ambiciózných cieľov) a bude treba dané dôvody odstrániť. Komisia si je takisto vedomá značnej

zmeny v novom modeli, preto je primárne potrebná dostatočne dlhá doba na prijatie v členských štátoch. Majú im pomôcť tzv. Geo Hubs, v rámci ktorých niekoľko reprezentantov rôznych úsekov DG AGRI pomáha každému členskému štátu s prípravou strategického plánu. V teoretickom prípade najhoršieho scenára budú na členský štát uvalené sankcie na základe proporcionálneho princípu, ale nie celej obálky.

Správy EP o navrhovaných nariadeniach o SPP, diskusia

Vo výbore AGRI sa hlasuje o správach 1. apríla, 2. apríla a 8. apríla 2019, plenárne zasadnutie EP však o SPP do eurovolieb hlasovať nestihne.

Správa k Strategickému plánu SPP

Sekretariát po analýze pripravil prezentáciu najrelevantnejších pozmeňovacích návrhov (PN). (Celá prezentácia je súčasťou prílohy č. 2 správy v českom jazyku). Najdôležitejšie sú napr.:

- PN č. 4 – definícia skutočného poľnohospodára, trvalých trávnatých porastov, mladých a nových poľnohospodárov
- PN č. 12 – ekologickí poľnohospodári sú de facto v súlade s GAEC 1, 8, 9
- PN č. 15 – povinný limit priamych platieb na 100 000 EUR, 50% odpočet mzdových nákladov, ekoschéma a podpory mladých poľnohospodárov
- Alternatívny PN č. 15 – povinný limit platieb na 60 000 EUR, možnosť odpočtu 50% mzdových nákladov, ekoschéma a podpory mladých poľnohospodárov
- PN č. 86 – rozdelenie obálky II. piliera (30% AEKO opatrenia, 5% program LEADER, 30% podľa čl. 68, 70, 71, 72, 4% technická pomoc, 31% neurčených), rozdelenie obálky I. piliera (min. 60% BISS, 5% redistribučné platby, 20% ekoschémy, 2% podpora mladých, 12% podpora viazané na výrobu, 3% sektorové intervencie, 3% národná rezerva)
- Alternatívny PN č. 86 – II. pilier (40% AEKO), I. pilier (30% ekoschémy, 10% redistribučné platby, žiadne konkrétne BISS)

Kompromisné pozmeňovacie návrhy a príprava na hlasovanie vo výbore COMAGRI

Sekretariát vypracoval odporúčania pre europoslancov ako hlasovať o jednotlivých návrhoch.

Diskusia: Sekretariát k diskusii o PN č. 15 uviedol, že v súlade s pozíciou Copa a Cogeca proti povinnému zastropovaniu jednoznačne odporúča poslancom tento PN odmietnuť. (IT, CZ, SK, DK, EE boli tiež za, jedine DE odporúča zvážiť kompromis).

K PN č. 86 je základná požiadavka Copa a Cogeca vyčlenenie min 60% na platby BISS, inak hrozí riziko zníženia obálky na tieto platby. Preto odporúča schváliť.

Príprava rokovania skupiny občianskeho dialógu CDG so zvláštnou pozornosťou na

a) štúdiu fungovania skupín CDG

Pre Copa a Cogeca je podstatné, aby bol zachovaný rozsah CDG pre jednotlivé poľnohospodárske sektory a počet vyhradených miest pre Copa a Cogeca. Veľa mimovládnych organizácií požaduje opak.

b) výsledky okrúhlych stolov o zelenej architektúre SPP

Rokovania prebiehali na konci minulého roka, inicioval ich komisár Hogan. Copa a Cogeca boli zapojené, účastníci hodnotili pozitívne predovšetkým interaktívnosť. Táto forma by však nemala úplne nahradiť štandardné rokovania skupín CDG.